CESAR

Exercice 1

Crypter le mot MATHEMATIQUES par la méthode de César par paquet de 1 avec 19 comme clef.

Exercice 2

Crypter le mot ZEBRE par la méthode de César par paquet de 2 avec 25 comme clef.

Exercice 3

Crypter le message VIVELACRYPTO par la méthode de César par paquet de 3 avec 190091 comme clef.

Exercice 4

On a utilisé la méthode de César par paquet de 1 avec 25 comme clef pour obtenir *BDRSBGZTCBZAQTKD*. Quel était le message original?

Exercice 5

On a utilisé la méthode de César par paquet de 3 avec 250025 comme clef pour obtenir 208907-107501-39318-48312-77499. Quel était le message original?

Exercice 6

Ce message a été codé par la méthode de César : 2138-523-1651-1650-712-1434-1834-2338-412-721-212-708. Quel était le message original?

AFFINE

Exercice 7

Dans chacun des cas suivant, appliquer l'algorithme d'Euclide pour déterminer le PGCD de A et B.

1.
$$A = 540$$
, $B = 256$

2.
$$A = 561$$
, $B = 187$

3.
$$A = 982$$
, $B = 1000$

Exercice 8

Dans chacun des cas, donner l'inverse de $\mathfrak a$ modulo $\mathfrak n$ lorsque cela est possible.

1.
$$a = 13$$
, $n = 7$

2.
$$a = 4$$
, $n = 17$

3.
$$a = 2$$
, $n = 8$

4.
$$a = 54$$
, $n = 17$

Exercice 9

Les couples suivants définissent-ils des clefs de cryptage affine par paquet de N

1. Pour N = 1 : (3,2), (13,8), (9,0).

2. pour N = 2: (7,421), (25,11), (421,801)

3. pour N = 3: (2015, 1998), (4567, 9002), (4073, 88)

Exercice 10

Pour chacune des clefs valides de l'exercice précédent, déterminer la fonction de déchiffrement.

Exercice 11

Crypter le message CHOCOBO par la méthode affine par paquet de 1 avec (7,7) comme clef.

Exercice 12

Crypter le message VACANCES par la méthode affine par paquet de 2 avec (1999, 999) comme clef.

Exercice 13

Déchiffrer le message CBLXD obtenue par le cryptosystème affine par paquet de 1 avec (7,1) comme clef.

Exercice 14

Décrypter ce message sachant que l'on a utilisé un cryptage affine et que le texte claire commence par TOUT. OLZOJFENAFKNZOWNDEFWLXDLAHZXUFJLZEFUFOFDRFZG UFOFDRFZGKFSODENJDLZ-PLANPFOSFPYEFFODFKLXONEFAKFSD

Exercice 15

On a utilisé le cryptosystème affine pour obtenir 50029-125229-237773-194389-55281-50645. Retrouver le message original.

VIGENERE

Exercice 16

Chiffrer ce message par la méthode de vigénère de clef ASSIEGIONS :

QUIMAIMEMESUIVE

Exercice 17

Chiffrer ce message par la méthode de vigénère de clef RASSASIONS :

LANEFROTTELANE

Exercice 18

Déchiffrer ce message par la méthode de vigénère de clef ${\bf CHIPES}$:

EOIGMLGIQTRGTKWCRWGJWBQWPJMEEJUVQBIEG

Exercice 19

Déchiffrer ce message par la méthode de vigénère de clef CRYPTASSE :

NRAPEOEFMGVQIEAJEIWCRXFEVWPKDNJBSKSRV

Exercice 20

Vous trouverez un message chiffré par la méthode de vigénère. Vous ne connaissez pas la clef mais vous savez que le texte est en français et que, dans cette langue, la lettre la plus fréquente est le E.

Déterminer la clef de chiffrement utilisée.

Vous trouverez en annexe différentes analyses statistiques sur le cryptogramme. Lorsqu'une ligne indique Freq x%n + i cela signifie que sur la ligne concernée la fréquence d'apparition des lettres est donnée tout les n caractères décalés de i.

0	и	G	А	Т	Х	S	ī	W	V	E	А	W	ī	K	М	D	М	и	G	K	V	С	Q	ν	W
25	Р	K	E	A	I	M	G	R	A	Q	W	E	D	Z	A	A	K	W	N	I	P	Z	G	X	G
50	A	S	Q	G	F	F	М	P	Z	G	Y	T	I	M	U	W	M	T	W	F	N	A	и	K	M
75	L	T	W	E	G	V	T	T	W	Н	T	M	M	Q	W	ī	0	I	T	Q	F	V	W	X	R
100	Q	F	L	G	u	P	A	V	W	G	В	P	W	M	J	C	С	T	I	F	L	S	C	E	R
125	S	A	G	X	u	K	Z	W	T	K	Н	M	J	В	G	N	u	A	D	W	R	Z	E	u	A
150	W	Т	Р	0	T	D	S	Р	L	A	Q	K	S	N	М	F	I	A	J	G	L	A	V	K	E
175	Q	V	Р	I	Q	K	Т	M	Т	Z	G	K	R	M	C	В	A	N	G	U	E	V	L	D	С
200	K	Н	W	K	W	N	I	Р	Т	М	K	G	В	О	V	F	S	Р	В	E	N	М	L	N	I
225	L	М	F	L	G	С	R	I	N	W	E	Т	А	Y	М	W	N	Т	E	T	S	Н	$\mathbf{T}$	w	F
250	М	K	K	K	W	N	L	W	Н	T	w	G	Z	S	E	О	M	U	Z	W	Ε	G	Z	G	М
275	S	V	W	u	0	Q	F	K	F	I	N	Α	E	S	Т	М	G	Q	G	F	F	С	М	W	F
300	V	G	С	N	М	D	W	Р	В	E	С	J	I	W	Q	E	A	L	E	С	Q	N	В	W	F
325	С	V	Т	L	A	X	Н	Q	С	Q	D	Ŵ	С	K	R	W	A	I	G	u	A	Q	K	В	С
350	Q	D	М	М	Р	u	W	u	D	W	F	K	Z	S	В	J	W	u	V	E	В	K	V	G	K
375	E	В	L	W	R	М	R	Q	G	V	G	Υ	u	Q	u	G	Р	N	I	Z	E	W	Р	В	С
400	М	L	L	G	Т	E	V	L	W	W	Z	S	I	F	К	С	С	С	С	F	V	Q	С	Т	М
425	S	Н	Т	М	S	I	N	G	K	Z	P	Z	G	Y	T	I	M	U	W	Н	G	V	D	I	F
450	L	V	Z	О	Q	K	S	Р	A	J	М	М	K	W	ν	E	L	A	K	E	С	S	A	А	G
475	Р	I	V	М	u	S	Х	I	N	E	А	В	Р	0	A	I	J	V	G	V	Q	С	A	w	V
500	I	I	В	S	D	Q	Z	S	u	G	F	R	I	Т	Z	G	F	С	С	С	М	F	L	Т	М
525	D	М	E	S	V	Р	E	u	S	L	K	Υ	u	М	K	V	С	u	S	В	W	J	F	I	М
550	С	F	W	F	Q	S	K	М	K	u	Q	О	V	Н	G	W	Z	L	I	I	М	G	Т	L	М
575	В	W	N	С	I	Z	W	K	V	M	R	I	A	K	С	R	A	u	S	A	u	Z	E	K	G
600	F	Р	I	I	A	K	S	Р	В	L	I	I	М	G	A	Т	Q	G	F	G	В	A	Q	L	I
625	W	М	E	В	S	F	V	A	I	и	М	D	V	I	N	М	E	W	Р	В	S	С	Н	Н	Q
650	A	E	М	L	М	F	Q	E	Z	D	S	R	P	Y	A	A	I	W	М	Т	P	W	G	T	Q
675	Q	С	W	S	N	С	N	Q	N	W	T	A	I	В	W	V	G	T	E	Q	V	W	Р	М	T
700	В	J	G	W	D	A	V	L	D	G	A	D	М	M	Р	С	K	T	Q	Ν	A	V	M	S	L
725	W	Н	N	С	S	M	F	Н	N	С	S	L	A	X	Н	Q	С	Q	D	W	u	I	С	W	F
750	u	K	Т	I	М	J	В	G	L	E	D	S	A	u	u	E	L	W	u	K	L	E	Z	K	G
775	K	В	A	I	J	J	G	В	E	Z	V	W	R	Z	0	0	J	S	0	и	E	Z	W	L	С
800	L	E	D	W	F	K	Z	u	V	N	W	Т	Q	Т	I	Т	D	G	С	N	Z	W	K	R	M
825	C	В	S	Т	N	М	Т	Р	W	G	Т	Q	С	Q	W	F	F	М	L	I	Н	Z	A	A	I
850	Y	M	W	u	W	I	В	S	S	E	Р	E	D	W	J	0	M	S	M	L	М	F	M	S	L
875	W	Н	J	G	S	Q	I	M	G	A	A	D	W	u	N	M	M	Q	F	A	0	С	M	L	W
900	X	Н	W	R	В	W	L	С	L	E	D	W	F	K	Z	0	С	A	I	W	W	I	С	F	H
925	T	W	G	Z	S	E	0	M	U	Z	E	S	K	A	E	В	S	A	V	K	E	C	F	W	R
950	Z	0	N	W	K	u	Q	0	V	J	W	u	X	E	K	L	S	D	T	E	K	S		C	X
975	R	M	K	L	Q	С	T	Y	M	W	V	I	I	В	u	W	S	С	E	T	S	H	T	W	G
1000	Z	S	E	0 v	I	T	Q	G	F	Q	C	E	B	S	A	V	Т	E	Α	G	D	K	L	E 14/	K
1025	Z	S	0	Х	D T	M c	U	G	Р	V	A	Q	K	K	C	V	C	M	K W/	I	W	Q	Р	W	M
1050	N	С	Q	T	T A	S	K	Q	C	Т	M	F	A	T	K	O	U M	E	W	W	V	E	L	A	K
1075	E	Q	Р	T	A W	F	G	Q A	N	В	W	D T	N	M	С	В	M c	W	N	T	E	U	W	F V	7
1100	Z	E a	A	Н	W	E	В	A	<u></u> Г	D	W	L W/	M	M	M	J D	S	R V	X	E	T c	D a	W	V	Z S
1150	E K	A G	N D	A N	X M	M G	C	W	K	V	E Z	A	M D	u s	W A	B	G T	A	V	Q L	S K	A W	O Z	M L	M
1175	E	S	ν	M	R	Q	W	D	S	C	I	Q	F	L	G	Z	R	W	Y	W	u	A	u	Z	D
1200	W	W	Z	S	K	- Q G	E	R	M	T	M	F	u u	G	A	P	Z	G	X	G	и А	S	Q	G	F
1225	P	M	L	T	W	K	R	W	u	D	S	A	G	V	T	I	M	E	Q	Q	N	A	E	W	V
1250	В	R	М	W	F	C	D	A	V	L	D	G	С	R	X	D	W	K	V	E	K	G	F	P	I
									-																

1275	I	А	K	S	Р	K	E	L	W	K	ν	С	В	М	К	S	Х	Q	D	М	ν	W	и	I	М
1300	X	D	A	Н	Q	C	I	L	W	W	Z	S	M	L	L	Q	C	T	T	W	ī	G	A	T	M
1325	S	D	Q	Z	S	Y	M	W	L	I	V	I	A	K	N	Q	М	X	ı	W	u	A	I	W	F
1350	I	W	M	C	W	F	X	Т	W	N	В	W	S	E	М	T	В	W	I	W	М	S	В	A	G
1375	P	R	Е	V	S	M	T	I	I	Α	ī	A	G	V	E	С	S	ī	G	X	0	V	V	I	G
1400	M	М	X	D	A	F	M	D	W	M	L	G	A	J	M	X	I	C	X	Р	I	A	K	C	Т
1425	A	Х	G	J	V	М	D	С	Т	М	Т	М	A	C	V	W	Ý	Q	J	V	Υ	S	С	Z	D
1450	М	F	W	V	Т	u	Q	ν	W	0	I	N	L	S	A	u	А	I	R	W	Н	Q	С	V	I
1475	A	K	N	С	I	Х	S	J	N	М	R	Y	M	W	N	Y	u	M	K	А	Р	A	Т	I	F
1500	L	и	Υ	u	I	F	V	L	M	Q	С	A	L	V	I	I	Α	K	G	Р	J	и	Z	W	S
1525	W	Х	L	С	K	Α	G	С	R	Α	Z	W	W	Z	E	A	Н	D	W	A	Т	I	J	V	L
1550	М	Т	I	A	K	W	V	E	I	М	L	Т	М	Р	М	J	K	Q	V	N	М	и	S	Т	I
1575	Р	Z	W	K	С	D	О	Q	J	Н	С	В	I	М	E	E	G	V	Т	М	u	G	W	В	E
1600	и	W	K	R	Z	О	J	D	W	0	М	S	М	L	V	K	В	D	I	u	u	Q	Z	D	I
1625	N	W	E	u	О	Q	I	М	K	Т	N	G	S	Ν	С	Q	Т	X	S	K	X	Z	A	Q	E
1650	W	P	В	D	M	V	A	u	K	I	Х	D	A	Р	М	D	М	D	S	R	Z	0	0	J	S
1675	0	U	A	В	A	G	Р	Q	L	A	W	E	K	В	A	М	Р	Н	N	Q	Q	С	W	J	R
1700	W	S	М	E	W	Р	В	Q	С	W	D	G	A	О	Z	V	Α	Р	I	Т	М	М	J	u	I
1725	u	В	G	E	С	В	I	Y	M	W	u	М	T	Ι	A	W	P	В	L	I	Н	G	W	Z	D
1750	С	J	W	T	Y	u	M	F	G	W	A	N	М	F	W	V	Q	О	V	K	I	W	I	u	L
1775	W	Т	W	В	E	В	I	М	G	X	E	С	L	W	V	Z	E	R	W	K	G	Z	A	Q	K
1800	M	Р	М	D	М	K	Н	G	Z	S	W	F	F	G	A	A	X	Н	W	N	M	E	A	S	X
1825	С	Q	R	M	V	W	N	I	P	Z	G	Y	Т	I	M	U	S	L	K	W	N	C	F	W	F
1850	Q	S	K	A	Н	N	Q	N	M	J	W	u	X	E	K	L	S	D	T	E	L	S	F	u	T
1875	E	A	S	F	Р	M	E	A	S	N	G	V	I	Z	u	W	Н	С	T	C	F	L	Q	С	R
1900	V	S	F	V	L	E	u	S	N	K	M	E	В	В	W	0	М	D	M	T	S	T	Z	A	A
1925	K	S	K	A	D	M	E	W	u	M	T	C	V	W	U	L	E	X	Z	Q	U	Q	Q	С	W
1950 1975	K	N V	М	Р	T W	M	K	T	I R	Р	Q	V	W	0	M	N	В	Н	G V	U	A	I	J	D	W
2000	W	R	E M	L W	K	K V	0	W I	M	I F	D K	W	u Z	L	E C	K W	W F	L	C	S	H L	Q W	K N	L	Q V
2025	Q	N	S	A	T	M		Z	W	K	C	В	T	Q M	F	L	K	Q W	N	T	G	I	u	Q Y	u
2050	M	F	G	W	A	D	W	F	F	Q	ν	S	L	W	K	E	W	N	A	W	A	N	A	A	V
2075	G	K	E	I	D	М	L	K	R	I	R	N	G	A	u	Q	L	A	D	W	u	A	u	Q	N
2100	W	P	В	D	M	M	P	С	V	S	X	D	M	u	В	A	Z	V	W	P	R	E	u	W	E
2125	С	Z	I	I	A	K	G	В	I.	I	и	W	Т	M	М	W	F	A	G	P	0	T	D	S	P
2150	L	A	Q	K	W	F	C	М	I	J	A	С	0	E	L	W	E	С	V	D	I	F	L	S	С
2175	E	D	G	M	u	L	E	K	D	S	Т	Q	E	Н	N	G	V	Z	E	X	J	G	Н	M	S
2200	А	A	G	Р	R	E	L	W	u	N	I	R	I	A	K	S	С	E	R	W	L	С	Q	S	X
2225	J	G	I	Z	A	U	E	W	W	Z	М	I	А	K	N	М	S	I	М	L	Q	Z	I	В	W
2250	K	0	С	N	Q	u	A	R	I	L	М	К	V	G	Т	A	D	А	D	N	М	D	I	E	К
2275	V	М	R	L	S	Е	Р	М	L	I	u	u	G	X	Т	М	J	W	Р	В	Р	I	K	u	Q
2300	V	S	Q	V	W	Т	I	N	В	I	М	W	V	Ε	В	W	D	N	М	P	Z	G	X	G	A
2325	S	Q	G	F	Р	М	Χ	Q	K	L	С	Q	T	Χ	S	K	G	В	С	Z	G	Q	G	Н	L
2350	М	G	М	Р	W	N	A	G	М	u	Т	Ε	В	A	L	Т	М	P	Z	G	X	G	A	S	Q
2375	G	F	0	W	Ν	I	u	L	G	L	E	и	S	J	K	I	G	М	Н	G	Т	В	E	Т	S
2400	E	G	V	T	Q	G	F	Т	Q	D	Q	u	М	N	М	D	М	Н	Z	A	A	I	K	А	W
2425	Р	В	Н	М	G	J	K	Υ	u	М	N	G	K	T	A	X	G	М	Т	T	A	T	W	F	V
2450	М	u	Z	S	N	G	K	L	I	I	М	G	T	L	М	В	S	K	D	u	T	S	H	Т	W
2475	F	М	K	K	K	W	N	L	W	H	T	W	G	Z	S	E	O	M	U	Z	W	E	G	Z	G
2500	М	J	V	С	V	S	U	G	F	R	Z	О	Χ	J	W	R	I	Y	A	V	W	R	С	I	Α

2525	D	G	Т	A	т	I	λ	N	W	С	N	1.4	ч	D	W	А	G	Z	S	F	F	М	Р	I	т
2550	L			D	C	E	A G	P		E		M L	H E		V		u		I	G		S	-	G	F
2575	I	K	M		T	S	N	M	L E		M		W	Q		I	u F	H			S		Q		Т
		M	N	M	)			V		A	L	I		M	D	I		K	N	M		I	M	L	
2600	М	S	X	S	Q	u	I	-	M	u	I	W	M	L	Y	M	W	u	L	E	K	S	D	C	0
2625	E	A	V	W	F	I	T	M	K	D	G	u	0	L	W	D	G	L	E 7	K	J 2	G	K	A	S
2650	I	F	u	G	I	E	В	W	W	P	0	R	I .	F	V	G	X	A	Z	L	A	G	T	E	u
2675	W	E	G	Т	A	Q	K	K	G	Н	M	W	A	W	u	A	A	G	W	J	F	M	D	M	u
2700	J	K	Z	E	T	S	K	K	В	u	I	L	A	Q	V	D	I	F	K	E	M	S	R	G	M
2725	T	A	A	V	u	A	G	V	S	I	N	W	E	С	N	X	W	M	R	T	u	A	V	W	F
2750	M	T	I V	A	D P	F V	I	N	A F	D	W	u	X	0	Q	34/	I	W 7	М	C	M	D	S	P	W
2775	U P	A		G		-	E	C		W	0	M	I	T	D	W	W	Z	E	K	G	E	R	Z	E
2800	T T	W	F	u	Q	0	V	V	W	N	I	S	Q	L	M	С	В	I	W	F	S	W	R	0	С
2825	)	V	)	C	I	M	F	H	Q	C	R	A	M	A	X	I	N	В	F	G	V	Z	E	I	F
2850	S F	N	G	S	M	F	G	W	A	V	M V	)		Q	V P	S	K	G	E	0	M	T	I	F	L
2875		M	M	I	D	W	P 	В	E	V	-	M	u	I	-	Z	G	Н	Q	A	D	M	D	S	X
2900	M	R	Q u	L	S	D	T	E	V E	S E	L	W	Z	E	L F	W	D	С	K V	Т	Q	N	A	V	M
2925 2950	D	M F	Н	) C	Q	0	R	I			C	В	I	W		Н	G V	C T	V	M F	F	L P	В	M	M
2975	W	F	L V	G	Z	A V	K	W	Н	C	A	S	M	E	S	K Z	S	W	M	V	S	-	_	L	W
3000	A M	T	A	I E	I T	W	D U	V	u z	O	R V	М	E I	A W	G M	S			J		K	V	A B	В	W
3025	W	M	S	M	L	S	K	M	N	В	L	A G	W	_	D	M	I K	M E	C	Q K	u H	A	F	A W	I U
3050	C	N	Q	I	M	G	A	E	V	М	F	u	M	A U	T	W	P	G	u	P	Т	Q S	A	T	M
3075	E	В	A	D	u	M	T	I	A	W	P	В	T	W	M	K	u		T	С	W	K	F	I	N
3100	A	M	F	G	V	V	Q	I	G	P	V	E	U	W	F	V	Q	Q M	X	I	W	I	V	E	L
3125	W	D	C	u	В	Q	S	F	E	M	E	V	L	Z	Q	С	S	Q	S	K	0	I	N	В	W
3150	V	W	V	L	I	T	G	T	I	T	W	A	I	G	M	X	X	W	I	K	u	E	V	L	S
3175	N	Υ	u	I	F	V	N	Q	D	М	W	V	G	T	0	Z	V	A	P	I	T	М	M	J	С
3200	С	T	W	E	S	V	Q	Q	С	W	S	R	X	A	Z	M	L	u	I	R	M	S	D	K	A
3225	A	В	A	G	Р	N	u	В	M	F	Н	W	R	u	A	V	С	I	L	M	V	W	Н	Q	P
3250	W	M	J	N	I	T	M	u	Z	P	W	L	W	Y	A	G	M	L	M	u	L	Т	W	N	Q
3275	I	M	G	L	I	A	Н	G	 Р	Q	В	T	W	S	N	М	Р	W	I	M	G	M	T	С	F
3300	W	E	P	0	A	W	W	u	В	C	M	ī	L	С	Q	N	M	F	G	W	A	N	M	Н	G
3325	W	D	0	V	K	Н	С	A	N	Q	W	I	N	M	C	W	M	Ī	С	0	E	L	W	K	G
3350	Y	u	Q	Н	W	u	Y	u	Q	V	W	E	Q	D	М	ī	W	P	В	D	M	K	W	N	I
3375	N	K	W	I	F	I	N	A	D	S	E	W	N	A	L	ī	W	K	Т	0	G	F	F	С	N
3400	М	I	М	K	Х	E	U	W	F	V	I	и	A	K	A	Н	I	N	В	S	K	V	Q	Q	С
3425	W	u	С	Z	С	М	L	S	K	В	D	М	K	W	S	С	I	X	W	E	G	V	T	A	X
3450	S	Р	В	A	A	L	A	S	С	E	А	J	W	V	Z	0	A	Н	W	E	В	I	D	W	E
3475	G	V	Т	W	F	Н	G	С	Т	A	W	M	N	M	M	M	F	L	u	М	М	М	J	N	G
3500	Q	L	Т	W	J	S	С	E	K	W	K	R	Z	E	и	А	W	Т	М	S	U	S	U	J	Q
3525	N	M	K	S	K	М	N	В	K	W	W	Т	E	U	w	F	v	N	0	V	u	L	K	W	N
3550	V	W	V	W	u	0	Q	F	K	R	I	R	N	G	A	u	Т	A	В	S	u	J	М	E	К
3575	J	S	u	I	N	В	W	W	V	I	I	В	V	W	О	М	Т	В	J	W	G	В	D	М	и
3600	G	Р	A	E	Z	N	W	Т	K	E	A	E	S	E	P	I	V	W	K	G	V	Е	В	S	L
3625	F	М	F	W	F	u	V	Q	О	V	F	W	О	М	N	В	D	S	R	Z	E	W	u	u	W
3650	Х	A	В	A	G	Р	М	N	D	W	J	и	Т	E	А	S	K	R	M	C	В	K	E	С	В
3675	E	Z	A	W	N	A	D	С	u	S	N	K	u	Т	S	М	V	W	М	I	L	A	S	С	E
3700	A	W	J	G	N	L	М	L	W	V	W	и	R	G	М	Т	A	D	I	F	K	N	М	S	V
3725	G	E	u	L	E	A	Н	D	W	A	V	Q	W	A	N	Т	E	A	K	G	E	Q	E	В	W
3750	K	u	K	I	М	F	L	K	N	I	Υ	М	W	u	L	u	A	W	u	V	М	u	Z	u	G
											<u> </u>				I					<u> </u>					

	0	u	Ε	Т	S	K	u	W	С	Q	S	L	K	W	N	Χ	G	М	Т	Т	О	С	L	А	N
3775	Т	A	0	W	A	Р	N	0	Z	E	S	V	Q	Q	С	W	S	u	A	0	K	A	S	V	Q
3825	0	V	X	G	Т	K	0	u	Н	М	V	Q	N	0	E	S	E	P	I	V	W	I	A	I	C
3850	u	G	M	N	I	S	W	u	A	G	В	E	ī	I	A	V	I	N	V	A	I	W	M	D	М
3875	D	G	T	L	I	V	S	L	G	С	R	ī	ī	A	V	Q	S	P	u	G	0	Х	u	В	W
3900	J	u	W	C	Q	W	L	A	L	E	A	F	G	0	A	F	I	A	K	С	V	T	L	A	I
3925	G	K	Т	M	E	W	Р	В	R	М	X	W	Т	M	N	K	W	S	N	М	Q	С	A	Н	G
3950	U	E	v	L	E	С	В	E	Z	A	W	N	М	Т	Т	W	Н	С	С	V	Z	W	Н	$\mathbf{T}$	w
3975	G	$\mathbf{z}$	S	E	О	M	U	$\mathbf{z}$	W	L	D	Q	E	V	S	D	С	D	E	Z	A	L	G	W	N
4000	Т	W	J	G	u	A	Z	I	M	С	Q	T	I	Н	W	K	V	E	L	S	Т	Q	Z	D	Т
4025	W	K	R	Z	E	u	Α	W	Т	М	S	U	S	U	J	Q	N	M	K	W	V	I	I	M	F
4050	L	u	Q	М	I	K	К	K	D	E	А	I	М	G	Т	L	М	K	W	ν	I	I	М	F	L
4075	R	Z	A	В	A	I	W	M	M	M	F	L	K	u	Р	W	K	K	K	J	L	М	K	S	F
4100	М	Р	Т	S	и	G	Z	E	В	V	W	R	Т	u	Α	W	D	N	М	S	L	W	E	С	V
4125	D	I	A	W	P	В	u	V	W	E	С	Q	N	В	W	F	С	V	С	М	K	A	E	W	N
4150	А	A	V	G	Z	A	J	D	W	S	С	I	Т	W	K	V	V	A	В	М	J	G	T	Q	С
4175	W	D	G	V	D	Z	G	A	V	W	U	Т	W	K	I	М	N	A	W	K	u	I	Y	Ι	A
4200	W	P	В	D	M	D	W	u	С	Т	Q	D	A	u	М	R	M	L	S	K	В	L	М	D	S
4225	D	W	R	I	L	G	K	Z	E	u	W	E	G	W	u	М	D	D	G	A	A	D	S	A	G
4250	V	T	М	L	W	О	Q	S	M	K	S	W	X	О	Q	F	L	F	М	и	F	A	W	О	M
4275	M	M	F	$\mathbf{L}$	u	W	N	В	J	S	X	I	I	T	S	Н	G	С	Р	Z	W	K	K	V	V
4300	Q	K	A	D	Т	E	М	L	S	K	В	S	I	F	K	R	Z	E	A	L	A	I	М	V	W
4325	М	K	R	W	u	D	A	W	В	u	0	V	L	J	G	Z	L	I	E	S	E	P	I	V	W
4350	S	W	F	V	Q	K	A	V	M	u	Z	K	W	V	K	E	В	S	A	V	Х	L	С	K	K
4375	R	М	C	В	S	u	W	Т	A	Q	J	W	F	М	Р	Т	M	K	K	M	и	Z	K	G	Т
4400	L	R	М	K	V	G	0	R	I	F	V	G	С	R	Y	M	W	S	С	E	Т	I	M	G	A
4425	F	M	М	A	N	T	E	A	V	W	N	Q	S	В	A	F	I	u	A	Q	K	D	G	X	L
4450	С	K	A	0	X	0	Z	L	S	P	В	D	M	L	G	W	В	E	В	S	A	V	Υ	u	M
4475	D	W	R	Z	0	0	J	S	0	u	E	С	J	D	W	Q	M	M	E	W	С	D	A	Q	L
4500	M	Р	M	0	X	A	F	K	W	N	В	J	W	u	U A	0	L	W	K	V	M	D	M	K	G
4525	P	В	R V	I V	N W	S	K	T	Т	W	M	L	G	T	A T	A	A	Y P	Р	Q	F	Q V	u w	S	V
4550	Q X	0	K	L	W G	u V	C	N M	B V	W	S E	X M	I T	В	W	N H	W T	W	I D	I	B Y	A	W G	N C	M S
4600	M	Q E	S	E	P	I	V	W	H	C	Z	C	M	I	M	G	K	E	В	Q L	W	0	I	С	P
4625	A	F	G	M	T	Ī	A	ī	W	ν	I	Y	M	W	K	Т	N	М	K	S	X	T	T	В	T
4650	M	G	В	R	W	Н	T	K	M	N	Y	M	W	u	M	S	X	J	G	I	Z	A	U	E	W
4675	u	V	A	D	S	A	G	V	T	Y	М	M	P	M	P	W	J	L	G	M	L	W	u	S	N
4700	М	E	В	S	М	u	A	I	X	M	A	u	Y	u	Q	D	W	V	I	I	В	T	A	G	V
4725	E	D	A	V	G	V	Т	Υ	M	W	E	M	T	В	W	E	С	K	Н	Q	F	W	С	С	R
4750	I	A	L	W	V	E	L	М	J	G	M	D	М	N	A	G	T	I	u	A	L	G	М	I	Т
4775	K	S	X	I	I	В	I	M	G	В	R	М	K	Н	G	С	D	M	K	G	Р	В	R	I	N
4800	S	K	Т	A	С	J	S	K	В	u	V	W	N	С	Т	Ε	С	J	V	W	Z	A	J	D	W
4825	Н	Q	N	I	D	W	0	М	N	В	A	D	A	I	u	V	S	M	ν	Z	E	I	K	Н	G
4850	K	T	L	W	K	E	Q	R	K	G	F	u	В	A	V	u	W	u	Υ	u	Q	S	N	С	Q
4875	Т	С	F	W	K	V	F	Т	М	W	Р	K	E	X	J	G	Н	W	N	L	W	K	W	Z	L
4900	I	L	L	K	В	u	L	W	V	W	Х	R	W	Y	J	С	u	М	М	М	J	G	V	V	М
4925	J	K	u	W	N	В	J	S	X	I	I	Т	V	М	Р	K	О	В	W	W	Р	X	L	С	К
4950	V	G	В	R	М	Н	W	W	N	I	I	Т	D	G	A	A	U	S	U	J	Q	N	M	W	L
4975	С	Q	Т	Р	S	T	K	В	u	М	D	D	G	U	E	V	L	L	Т	W	Р	Т	W	F	V
5000	М	Ε	В	K	S	О	М	М	W	A	J	G	В	R	W	Н	Н	G	В	I	В	W	A	N	М

E02E	Т	I	Ι λ	т	С	Т	Ε	D	т	<u></u>	ν	D	λ	Т		т	11	Υ	11	1.4	ν	14/	N	т	u
5025		1 T	A	L				В	)	G	K	В	A		G	J 	u		U	M		W	N	I	$\vdash$
5050	В	J	W	u	W	N	K	G	V	G	L	I	V	K	L	T	C	С	В	A	G	Р	M	N	0
5075	W	F	G	Z	A	T	Н	D	W	В	0	В	K	A	P 7	0	u	T	A	W	T	T	A	Q	K
5100	K	C	Q	T	Т	W	u	J	I	M	X	D	A	D	Z	E	I	M	P	E	W	N T	A	L	J
5125	W	K	T I	Q U	G	F V	u B	T	E	A H	H	S	W	A E	I	W	S	L	V	M O	N	L	M V	W G	u
5150 5175	M R	W	Y	u T	C			E	M		G		C	В	J M	u		W	K U	F	С	Н	V		X
5200	I		W	) P	В	u u	M V	M W	M A		u U	I E	V	K	W	u U	K I	M T		K	X	C	K	Q T	R
5225	G	A F	K	V	Т	M	D	D	G	K	T	С	W	D	N	M	D	M	Q K	S	u	В	u	K	Q W
5250	K	K	V	G	M	F	A	G	С	S	M	K	Y	T	I	C	М	S	M	Z	Y	и	M	D	D
5275	G	_	-	T		Н	С	Z	V		F	S			N	В	S				R		_	W	Р
5300		A R	I T		K E	R	W	S		<u>М</u>	T	N	K M	M D	I	F	K	X N	C M	Q C	I	M V	L	G	K
$\vdash$	Q	V	L	A	С			V	A S	A F	V	_		T	W		T						G	U	E
5325	V	L	V	G	С	Q	G W			<u>г</u> Р		L	E V			M	V	M	Q	С	A F	Н	V	T	$\vdash$
5375	S	Н	T	W	G	X	S	H E	A	I	Q T	0	G	K F	U F	Q	T	C M	M F	L	F	C M	C	M	L
5400	L	G	M	P	W	I	M	G	R	E	T	W	K	0	M	N	В	A	G	Р	V	E	A	A	E
5425	R	T	E	U	W	F	V	R	Y	Z	W		K	M	N		T I	S	K	-	T	W	M	L	C
-	T				T		T	u	V	W	W	N V	I	I	В	I	) N/I		V	A P	Z		Y	T	I
5450 5475		H U	M W	M	T	G		I					T			E	M	W	T		F	G	F		V
5500	M I	A	L	M G	В	D R	R M	S	A E	E 	G B	V E	С	K	G V	G	R V	M	0	M E	W	L U	M	M T	L
5525	S	K	V	С	С		K		C	- C	Т	Z	W	W	V	I	I	В	I	M		T	A	X	J
5550	G	I	Z	A	U	M E	S	D V		0	V	F	W	V	I	I	В	T D	A	G	G V	D	M	Н	D
5575	W	_		C	W	D		X	Q T		E	A	u	I	T	Q	G	F	F	С	P	Z	G	u	G
5600	A	S	Q C	K	V	G	Q K	A	T	Q U	М	N	L	A	V	K	M	P	A	E	V	K	G	W	L
5625	A	V	K	D	C	С	T	Z	W	u	G	В	T	M	V	W	T	V	I	М	ī	W	Q	X	I
5650	V	A	G	Р	M	T	I	A	L	N	М	R	M	K	М	N	В	A	В	V	W	u	K	I	Z
5675	u	G	Р	A	Т	I	F	u	G	A	F	Z	W	I	W	M	N	В	W	K	Q	С	L	М	I
5700	M	K	X	E	U	W	F	V	L	I	A	Н	G	P	Q	В	Т	W	W	V	I	I	В	N	W
5725	T	Q	T	I	Т	D	G	U	E	v	L	L	T	M	S	K	G	F	V	Z	A	Q	Y	F	С
5750	V	T	M	L	D	Q	V	R	M	F	u	Q	V	T	Z	S	A	V	A	0	С	N	W	P	В
5775	L	M	K	Н	G	Z	A	V	u	W	Р	I	I	D	W	I	W	С	N	М	X	G	K	A	Q
5800	C	W	V	G	A	M	I	u	Z	K	V	E	A	H	D	W	A	P	С	A	K	u	I	N	В
5825	W	K	u	M	R	I	A	W	P	В	D	Q	K	Н	Q	V	I	Ī	D	W	u	T	A	X	J
5850	G	I	Z	A	U	E	S	V	Q	O	v	F	W	u	М	R	I	A	L	R	Т	и	A	М	F
5875	R	Z	0	ī	D	W	0	М	Р	С	А	К	S	С	A	K	W	E	0	u	E	V	L	D	С
5900	Т	E	N	X	G	Т	В	Р	W	M	J	R	W	u	A	K	W	Т	T	A	U	S	U	J	Q
5925	N	M	S	D	С	Т	I	u	A	L	G	L	E	A	W	K	E	I	P	I	u	A	V	М	S
5950	V	W	K	G	Z	A	Q	L	Н	N	С	S	V	W	u	G	A	S	I	A	J	G	М	Т	K
5975	W	L	С	Q	T	J	A	W	Р	Т	A	В	G	M	ν	K	E	М	F	I	W	W	I	T	S
6000	н	T	w	G	Z	S	E	O	I	$\mathbf{T}$	Q	G	F	E	W	N	А	A	K	V	I	I	В	F	G
6025	Р	u	A	Q	K	S	W	K	0	С	J	K	F	M	S	L	W	u	G	V	N	Q	W	K	u
6050	С	I	D	S	F	V	М	S	Y	M	W	N	Y	u	М	u	Z	Q	A	E	L	W	u	Q	u
6075	Р	Т	W	L	G	U	E	V	L	V	K	N	F	M	J	W	Р	В	A	Z	J	A	X	I	D
6100	М	K	E	С	K	Н	Q	F	W	u	Х	L	С	K	Н	W	Q	S	A	S	F	V	М	S	I
6125	Н	Н	С	Z	u	Z	W	F	V	X	A	A	K	W	W	T	E	U	W	F	V	Х	L	С	К
6150	Н	W	Q	S	A	S	F	V	М	S	L	М	F	Q	Z	D	Z	W	V	G	u	A	0	F	A
6175	V	С	D	M	E	S	K	A	Р	Т	М	K	R	С	I	A	K	S	Р	В	Е	A	V	W	R
6200	Т	u	A	A	W	W	Z	S	W	J	V	Т	М	S	L	W	Е	С	0	N	Q	L	М	F	М
6225	М	I	A	K	С	С	L	Q	W	M	F	М	N	W	М	K	Т	М	Т	Z	G	М	X	М	R
	1									-							I	I				1	I		

Y X W V U T																
Y X W V U T	0.3	3.2	4	Z	4.9	0.1	4.8	0.2	Z	2.3	2.6	2.2	2.6	2.7	7	9.0
X W V W Y	0.5	0.7	1.1	>	1.1	0.5	1.2	0.3	×	∞.	9.	1.3 2	∞ .	6.	>	9.0
W V W	0.7	2.1	1.8	×	2	0.7	2.7	8.0	×	2 0	0 1.1	.6	.5	4.	×	
\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	8.9	6.1	11.2	>	10	8.4	8.4	8.1	×	7	7	9.	.2	9 1	>	17.8
ר י בי	9.7	7.2	5.4	>	9.9	4.1	5	4.6		8	2 8	8	6		>	3.6
⊢ ι	8.8	9	3.4	n	3.5	6.5	3.4	5.4	<u> </u>	5.	5 4.2	6 5.1	6 5	.9 5.2	מ	3.2
S 2	ر د	6.1	3.1	-	4	6.1	3.6	5.3	n -	4 5	4	4	4	5 4.	—	9.0
	6./	9.0	4.6	S	3.1	5.6	2.4	6.2		2 4.4	5 4.9	6 4.9	1 5.1	5 4.	S	8.3
~ ;	7.6	2.3	0.4	~	9.0	2.8	0.3	3.3	R	.8	5.	3.	4.	5 4.	~	0
	6.0	6.4	4	0	5.8	1.6	5.7	7	-	8	1 2	8 2.1	_	4	0	0.3
	7.1	4.3	0.5	4	0.5	4.1	8.0	3.8	Р	3 3.	1.9 4.1	4.	2 2.7	4	Д	0.5
	7.2	2.3	0.4	0	0.4	2.9	9.0	2.9	0	2.5 2.3	4. L	.2 2.4	2 2.2	.6 2.7	0	0
	4.6	3.4	1.3	z	8.0	5.5	-	5.1	z	2.7 2.	3 1.	9	3	9.	z	1.2
٧,	9.	.5	11.6	Z	12.9	3.7	13.7	7.	-	6 2.		.2 2.		6 3.	Z	5.8
	4	80			_			7	Z	8.	7.3	6	7.4	8.	1	7.3
	9.6	2.1	4.1	-	4.3	3.4	4.9	3.1	1	3.4	3.6	4.6	4.6	3.5	×	6
	4.5	4.9	5.9		4.7	5.3	5.6	4.9	$\prec$	4.6	5.5	5.2	5.4	4.9		4.
,	7.9	0.0	3.5	Ĺ	2	2.4	2.6	2.7	Ĺ	2.8	2.2	2.4	2.4	2.3		5
	4./	5	5.5	Н	9	3.3	7.2	3.8	П	4.6	5.5	4.4	5.5	5.4	I	1 1.7
	7.4	9.0	1.6	I	1.7	1.4	1.2	1.9	エ	1.8	1.8	1.4	1.8	0.8		4.1
	3.8	7.9	3.1	9	2.3	6.8	2.1	8.5	9	4.2	5.7	4.6	5.2	72	9	6.2
1 4	3.7	1.6	4.2	щ	2.4	3.8	2	4.4	Щ	4	2.9	2.9	2.5	3.5	щ	6.3
ш	01	1.4	1.5	ш	1.3	7.3	1.6	7	ш	4.8	4.5	3.9	3.9	4.5	ш	4.3
ם	5	1.2	2.6	Ω	2.2	3.5	2.6	3.5	Ω	3	3.4	2.6	3.4	2.3	_	
ر ر	9.1	6.7	3.6	ပ	3.8	3.8	4.5	3.6	C	3.5	3.7	3.7	4.3	4.6		4.6
B	4.0	4.4	3.8	В	5.6	0.3	5.4	0.2	В	2.7	3.1	3.3	3.4	1.8	C	5
₹ ,	7.4	3.9	7.9	A	7.5	5.7	6.7	5.8	A	5.7	6.7	7.6	5.9	6.2	В	1 0.5
Cara	0+	+	+ 2	Cara	0 +	+1	+ 2	+3	Cara	2+0	5+1	5+2	5+3	5+4	η A	7.1
C	Freq $x\%3+0$	Freq x%3+1	Freq $x\%3 + 2$	Cc	Freq x%4+0	Freq x%4+1	Freq x%4+2	Freq x%4+3	)	Freq $x\%5 + 0$	Freq $x\%5+1$	Freq $x\%5 + 2$	Freq x%5+3	Freq x%5+4	Cara	Freq x%6+0

	<u></u>	7	7	ιĊ	<u></u>	6:	7
Z	5 1.7	7 2.	5 2.2	1 2.5	2 3.7	5 2.	7 2.
_	0.6	0.7	0.6	=	7.	0.6	0.7
×	1.3	1.1	1.2	2.1	2.1	1.6	1.2
S T U V W X Y	9.4	7.5	6.6	6.7	7.3	9.6	7.6
>	4.7	6.8	5.4	4.4	4.8	4.5	4.9
コ	4.5	4.7	4.9	5.2	4.9	4	4.7
-	5.5	4.5	4.9	4.9	3.9	4.3	5.3
S	3.6	4	4.1	4.8	4.7	4.5	4.7
R	1.5	1.2	1.5	2.7	1.8	1.8	1.9
δ	4	3.6	3.2	4	3.5	4.5	3.5
Ь	2.8	2.1	1.8	1.7	2.7	2.1	3
0	1.5	1.7	1.8	1.6	-	1.9	2.8
z	3.4	2.6	2.9	3.1	3.8	2.9	3
G H I J K L M N O P Q R	∞	9.8	9.8	7.7	8.5	8.3	7.7
Τ	3.8	4.6	4.6	3.7	3.8	3.8	3.1
К	5.3	4	5.8	6.3	4.1	5.4	4.9
ĺ	2.1	2.5	2.4	1.7	2.8	2.5	3
Ι	5.8	6.9	3.9	5.6	4.5	3.2	5.5
ェ	1.9	1.7	1.3	1.2	1.7	1.7	1.3
9	5.5	5.3	4.5	4.8	4.8	5.4	4.4
4	3.2	3.2	3	2.8	2.4	3.9	3.5
Ш	4.7	3.8	4.1	4.6	4	4.7	4.3
D	2.8	3.1	3.2	1.9	3.7	2.2	3.7
၁	3.6	4.5	4.8	3.1	3.8	4	3.8
В	2.7	2.9	2.8	2.6	2.6	3.7	2.9
A	6.3	9	6.4	6.2	7.8	9	6.2
Cara A B C D E	Freq x%7+0 6.3 2.7 3.6 2.8 4.7 3.2 5.5 1.9 5.8 2.1 5.3 3.8 8 3.4 1.5 2.8 4 1.5 2.8 4 5 5.5 4.5 4.7 9.4 1.3 0.6	Freq x%7+1	Freq x%7+2	Freq x%7+3 6.2 2.6 3.1 1.9 4.6 2.8 4.8 1.2 5.6 1.7 6.3 3.7 7.7 3.1 1.6 1.7 4 2.7 4.8 4.9 5.2 4.4 9.7 2.1 1.1 2	Freq x%7+4	Freq x%7+5	Freq x\%7+6 6.2 2.9 3.8 3.7 4.3 3.5 4.4 1.3 5.5 3 4.9 3.1 7.7 3 2.8 3 3.5 1.9 4.7 5.3 4.7 4.9 7.6 1.2 0.7 2.2

9.7 0.1

> 3.1 0.4

5.4

7.3 1.5 6.4 3.5

5.6 9.5

0

0.8

7.9

6.0 6.1

17.2

3.4

0.1

1.2

7.8

8.1

8.1 3.3

1.2

3.9

3.8

8.1

3.7 6.0

0

6.4 2.7

6.9

0.8 6.0 0.4 1:1 6.5

6.0 8.8 7.7 9.2 2.1

Ξ 0.2 0.8 0.1 3.1

15.6

3

2.8

0.8 6.0 5.4 1.7 4.4 0

0.1

0.5 8.9 7.8

Freq x%6+1Freq x%6+2

0.2 ~~1~~.

0.1 <u>--</u> 0.2 8.3

0

7.1 ∞

> 7.3 0.4

15.6

3.3 5.4

6.3 6.4

1.3 6.4

2.9

4.4

3.9 6.3

5.2

0

6

0.7 1.8

7.4

5.3 9.0

~~7.~~

5.1 8.0

∞

3.4 17 9

3.8 3.7 5.6

0

0.7

9.0

17

3.5

0.7 9.1

0

0.1

0.1 9.0 3.7

0

8.5

3 0

0.2

0.1 3.1

9

0.3 7.4 8.7

8.9

Freq x%6+4 Freq x%6+5

Freq x%6+3

0

HILL

Exercice 21

Calculer le déterminant de chacune des matrices suivantes. Identifier les matrices inversibles modulo 26 et donner leur inverse.

1.
$$A = \begin{pmatrix} 11 & 3 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$$

3.
$$C = \begin{pmatrix} 1 & -5 \\ -1 & 8 \end{pmatrix}$$

5.
$$E = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}$$

1.
$$A = \begin{pmatrix} 11 & 3 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$$
 3. $C = \begin{pmatrix} 1 & -5 \\ -1 & 8 \end{pmatrix}$ 5. $E = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}$ 7. $G = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$
2. $B = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 4 & 6 \end{pmatrix}$ 4. $D = \begin{pmatrix} 1 & -5 \\ 1 & 8 \end{pmatrix}$ 6. $F = \begin{pmatrix} 12 & 13 \\ 11 & 10 \end{pmatrix}$ 8. $I = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$

$$2. B = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 4 & 6 \end{pmatrix}$$

4.
$$D = \begin{pmatrix} 1 & -5 \\ 1 & 8 \end{pmatrix}$$

6.
$$F = \begin{pmatrix} 12 & 13 \\ 11 & 10 \end{pmatrix}$$

8.
$$I = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

Exercice 22

Parmi les matrices suivantes, lesquelles sont des clefs du cryptosystème de Hill de dimension 2 par paquet de n?

1.
$$n = 1$$
 et $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$

3.
$$n = 2$$
 et $C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$

5.
$$n = 3$$
 et $E = \begin{pmatrix} 1 & 13 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$

2.
$$n = 1$$
 et $B = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 8 \end{pmatrix}$

1.
$$n = 1$$
 et $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$
3. $n = 2$ et $C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$
5. $n = 3$ et $E = \begin{pmatrix} 1 & 13 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$
2. $n = 1$ et $B = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 8 \end{pmatrix}$
4. $n = 2$ et $D = \begin{pmatrix} 1 & 100 \\ 1001 & 1 \end{pmatrix}$
6. $n = 2$ et $F = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 2 & 13 \end{pmatrix}$

6.
$$n = 2$$
 et $F = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 2 & 13 \end{pmatrix}$

Exercice 23

Par un chiffrement de Hill de dimension 2 par paquet de 1, chiffrer le mot MATH avec $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$ comme clef.

Exercice 24

Par un chiffrement de Hill de dimension 2 par paquet de 1, chiffrer le mot KAAMELOT avec $\begin{pmatrix} 11 \\ 0 \end{pmatrix}$ clef

Exercice 25

On a utilisé un chiffrement de Hill de dimension 2 par paquet de 1 avec $\begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 5 & 7 \end{pmatrix}$ comme clef pour obtenir QMPPEXZVIKUL. Quel était le message clair?

Exercice 26

On a utilisé un chiffrement de Hill de dimension 3 par paquet de 1 avec $\begin{pmatrix} 1 & 1 & 11 \\ 0 & 8 & 7 \end{pmatrix}$ comme clef pour obtenir YNDKDUUHSLYZGEA. Quel était le message clair?

RSA

Exercice 27

On considère dans le système RSA, la clef publique (319,11).

- 1. Déterminer deux nombres premiers p et q tel que p < q et 319 = pq.
- 2. Justifier que (319, 11) est une clef valide du cryptosystème RSA.
- 3. (a) Déterminer la décomposition de 11 en base 2.
  - (b) Calculer 100^{11} modulo 319.
  - (c) Quel est le message chiffré de M = 100?
- 4. Déterminer la clef privé associée à (319, 11).
- 5. Déchiffrer le message M' = 133

Exercice 28

On considère dans le système RSA, la clef publique (2581,493).

- 1. Déterminer deux nombres premiers p et q tel que p < q et 2581 = pq.
- 2. Justifier que (2581,493) est une clef valide du cryptosystème RSA.
- 3. (a) Déterminer la décomposition de 493 en base 2.
  - (b) Calculer 1421^{493} et 1308^{493} modulo 2581.
  - (c) Quel est le message chiffré de OVNI?
- 4. Déterminer la clef privé associée à (2581,493).
- 5. Déchiffrer le message 1972-2032.

Exercice 29

Un professeur envoie ses notes au secrétariat de l'école par mail. La clef publique du professeur est (55,3) et celle du secrétariat est (33,3).

- 1. Déterminer les clefs privés du professeur et du secrétariat.
- 2. Pour assurer la confidentialité de ses messages, le professeur chiffre les notes avec la clef publique du secrétariat. Quel message chiffré correspond la note de 12?
- 3. Pour assurer l'authenticité des messages contenants les notes, le professeur signe ses messages pour le secrétariat après les avoir chiffrés. Le secrétariat reçoit le message 23. Quelle est la note correspondante?

Exercice 30

Chiffrer le message suivant en RSA par la clef publique (4559, 1705): CHIFFREMENTRSA.

Exercice 31

Déchiffrer le message suivant chiffrer en RSA de clef publique (2047,1931) et de clef privée inconnue : 1141-2-1878-425-128-64-64-2-1434-1516-64-19-128-64.

Exercice 32

Déchiffrer le message suivant chiffrer en RSA de clef publique (444931,97919) et de clef privée inconnue : 32755 - 394934 - 234962 - 412077 - 169502 - 187788 - 83769